

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

[Obris.org](#)

Obrana i sigurnost

- [Istaknuto](#)
- [Regija »](#)
- [Europa »](#)
- [NATO »](#)
- [Svijet »](#)
- [Predstavljamo](#)

Subscribe via [RSS Feed](#)

- [Obrana](#)
- [Sigurnost](#)
- [Unutarnji poslovi](#)

- [Vanjska politika](#)
- [Krize](#)
- [Misije](#)
- [Sabor](#)
- [Vojna industrija RH](#)
- [Ostalo](#)

[Hrvatska](#), [Istaknuto](#), [Obrana](#), [Sabor](#) | 28/11/2025, 11:31 [Edit this post](#)

Temeljno vojno osposobljavanje – iz teorije prema praksi

Za početak aktualne priče o povratku obveznog služenja vojne obveze u Republici Hrvatskoj treba se vratiti na početak 2024. godine. U to vrijeme, par mjeseci prije parlamentarnih izbora održanih sredinom travnja, regijom je dominirala priča o ponovnom uvođenju obveznog služenja u susjednoj Republici Srbiji – a dobro znamo, što god da se događa u Srbiji, jako je bitno za barem dio desnog političkog spektra i u Hrvatskoj. Pa je tako i u nas opet bila otvorena tema ponovnog uvođenja obveznog vojnog roka, koji je inače bio formalno zamrznut sve tamo od 1. siječnja 2008. godine. No, dok je u Srbiji ta tema došla i prošla – pa bi tek tijekom 2026. moglo doći do uvođenja neke varijante sustava koji su susjedi ukinuli s 1. siječnjem 2011. godine) – Hrvatska je podbodena „nesigurnijim svijetom“ i „eventualnim sigurnosnim ugrozama“ ipak krenula razmatrati nešto na tu temu.

Dok je čitava 2024. godina zapravo prošla u povremeno puštanju probnih balona u širu javnost, ipak se pokazalo da opsesija susjedima i ne tako bliskim ratom u Ukrajini (kojeg gotovo nitko ne prati detaljno niti doživljava kao stvarno egzistencijalno pitanje u današnjoj Hrvatskoj) postupno daje ploda. Pri tome su izgleda prvenstveno ministri Ivan Anušić i Tomo Medved (resor obrane i branitelja) završili zaduženi osmišljavanjem „*nekih kraćih tečajeva gdje bi se širi broj ljudi mogao familijarizirati barem sa nekim osnovnim vještinama koje trenutno sad generacije mladih u biti nemaju*“ – dok se u praksi isplaniralo dobar dio organizacijskog tereta rasporediti i na Ministarstvo unutarnjih poslova te tijela lokalne uprave, koje se baš i nije spominjalo u najavama. No, do kraja 2024. godine, tu nije bilo konkretnih pomaka, iako se iz brojnih najava političara moglo steći pogrešan dojam da obvezno služenje samo što nije krenulo.

Ipak, prvi konkretan potez bio je tu povučen kada su do 1. lipnja 2025. završili i zadnji dijelovi ciklusa lokalnih izbora (zadnji u nizu ukupno četiri izborna postupka raspoređena u praktično godinu dana). Naime, 4. lipnja 2025. su u javnu raspravu na ukupno mjesec dana bili pušteni dokumenti „*Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani*“ i „*Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske*“ – u kojima se između ostaloga reguliralo i problematiku ponovnog uvođenja obveznog služenja vojne obveze. Pri tome, treba napomenuti da se tu nije krenulo u

jednostavno odmrzavanje onoga što je RH pod tim imenom poznavala do kraja 2007. godine – već se krenulo potpuno iznova. Ukinuto je sve od prije, uključujući i donedavno postojeći sustav dragovoljnog služenja vojne obveze – ne bi li se od 1. siječnja 2026. krenulo uvoditi novinu nazvanu „**Temeljno vojno osposobljavanje – TVO**“. Spomenuta javna savjetovanja završila su 4. srpnja 2025. godine, da bi se izvješća o njihovome tijeku izradilo već tri dana kasnije, 7. srpnja 2025. godine. Iako se prvotno spominjalo da bi ta izvješća mogla biti dostupna do 19. srpnja – sve se tu odradilo izuzetno ubrzano.

Ishod javne rasprave

Što se sadržaja spomenutih javnih rasprava tiče – po pitanju „*Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u OS RH*“, bilo je zaprimljeno ukupno 43 primjedbe, uglavnom od privatnih osoba ali i od udruge Centar za ekonomsko obrazovanje. Teme su se uglavnom ticale konkretnih pitanja iz radnih odnosa djelatnih vojnih osoba (stambeni krediti, interno i eksterno obrazovanje djelatnika, priznavanje kvalifikacija i njegovi financijski efekti), uz isticanje i netržišnih iznosa naknada za buduće služenje TVO. Osim toga, treba napomenuti da se opet pokrenulo pitanje i sindikalnog organiziranja u OS RH, kao i pitanje nesređenih operativnih odnosa Hrvatskog vojnog učilišta i „Sveučilišta obrane i sigurnosti dr. Franjo Tuđman“. Nažalost, Ministarstvo obrane se u svojim odgovorima zadržalo na ustrajnom kopiranju pojedinih fraza, ne ulazeći u raspravu i sadržaju prijedloga (od kojih je 21 „*Primljen na znanje*“, a 22 „*Nisu prihvaćena*“.

Ministarstvo obrane	Javno savjetovanje Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa za javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani Datum otvaranja: 04.06.2025. Datum zatvaranja: 04.07.2025. Očekivana objava izvješća: 19.07.2025. 3 kom.	Izvješća objavljena
Ministarstvo obrane	Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani Datum otvaranja: 04.06.2025. Datum zatvaranja: 04.07.2025. Očekivana objava izvješća: 19.07.2025. 192 kom.	Izvješća objavljena
Ministarstvo obrane	Javno savjetovanje Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske Datum otvaranja: 04.06.2025. Datum zatvaranja: 04.07.2025. Očekivana objava izvješća: 19.07.2025. 1 kom.	Izvješća objavljena
Ministarstvo obrane	Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske Datum otvaranja: 04.06.2025. Datum zatvaranja: 04.07.2025. Očekivana objava izvješća: 19.07.2025. 43 kom.	Izvješća objavljena

Situacija je bila ponešto drugačija po pitanju „*Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani*“ – gdje su zaprimljene ukupno 192 primjedbe. Od ukupnosti predloženih zakonskih izmjena pretežita se većina ovih primjedbi bavila baš pitanjem odredbi o Temeljnomo vojnom osposobljavanju, a među predlagateljima se osim fizičkih osoba vidjelo i institucije Pučkog pravobranitelja, Pravobranitelj/ice za ravnopravnost spolova, te Pravobranitelja za djecu, uz niz specijaliziranih udruga građana (već spomenuti Centar za ekonomsko obrazovanje, te Zagrebačko psihološko društvo, Zelena akcija, Centar za mirovne studije, Centar za građanske inicijative Poreč, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek, Mreža mladih Hrvatske te Europska civilna inicijativa Zagreb). Pri tome treba napomenuti kako je riječ o iznimno dugom formularnom izvješću o provedenoj javnoj raspravi, što uvelike treba zahvaliti i činjenici da je barem 40 sudionika ondje kao svoje primjedbe unijelo oveći (te prilično sadržajan) tekst Centra za ekonomsko obrazovanje, što je onda izazvalo i učestalo ponavljanje iznimno formularnih te sadržajno šturih obrazloženja odgovora Ministarstva obrane. Što se samih odgovora na komentare tiče – njih je bilo zabilježeno 174 odbijanja, 13 „*Primanja na znanje*“ i ukupno 5 prihvaćenih primjedbi. Napomenimo da se od toga u 3 slučaja radilo o primjedbama Pučkog pravobranitelja – **(1)** koji se zalagao za priznavanje prava na prigovor savjesti ne samo za novake, već i kasnije za ročnike i pričuvnike, **(2)** koji je problematizirao kako nadležnima „*učiniti uvjerljivim*“ svoje vjerske ili moralne razloge za prigovor savjesti, **(3)** koji problematizira i da bi o prigovorima savjesti odlučivalo „*tijelo nadležno za civilnu zaštitu*“ umjesto neko posebno povjerenstvo, **(4)** baš kao i odredbu o izostanku davanja prava na žalbu tog tijela, ostavljajući samo iznimno skup te kompliciran put preko Visokog upravnog suda, zatim **(5)** pitanje priznavanja odgode služenja u slučaju odrađivanja vježbeničkog staža, ali samo na godinu dana iako neki oblici vježbeništva traju i duže, te konačno **(6)** uvrstanje u razloge za odgodu služenja samo trudnoće bračne supruge, dok pravni poredak RH u svim pravima i obvezama izjednačava bračne te izvanbračne supruge pod određenim uvjetima. Treba napomenuti da je priznat i prigovor Mreže mladih – koji su samostalno ponovili već spomenuti problem vježbeništva koje može trajati duže od godinu dana, pa traži i dužu odgodu, dok je jednoj fizičkoj osobi prihvaćen i prigovor prema kojem je problem za iznositelje prigovora savjesti organizirati rad na „*unapređenju prirodnog okoliša, komunalnog gospodarstva i održavanja javnih cesta*“ – budući se tu redovito radi o teškom fizičkom poslu na otvorenom, gdje često nije moguće naći radnike ni za ozbiljna primanja, a ovdje se od služitelja civilnog roka prisilno očekuje rad za malo ili nimalo novaca (dakle, gotovo kao teški zatvor ili neki robovlasnički odnos).

No, nažalost, i u slučajevima kada je prigovor bio prihvaćen, u prvi nacrt zakona je ušlo tek pola prigovora Pučkog pravobranitelja (i onaj Mreže mladih), dok je ostatak njegovih prigovora (zajedno s dva usvojena prigovora jedne fizičke osobe) ipak propustio utjecati na formulacije teksta u prijedlogu zakona poslanom na Vladu i onda u Sabor. Naravno, ako već nije samo formularno odgovaranje na prigovore djelovalo demotivirajuće na sudionike u javnoj raspravi – zacijelo se to moglo reći za situacije kada se prigovori prihvate, ali se izmjene ipak ne uvrste u buduće iteracije zakonskoga teksta.

Zakoni u prvom čitanju

IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O OBRANI
I ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA
REPUBLIKE HRVATSKE

Vlada RH je ove zakonske prijedloge već na svojoj 106. sjednici održanoj 10. srpnja usvojila uz prigodnu općenitu prezentaciju, te ih istoga dana i poslala prema Hrvatskome saboru. U Saboru su ti prijedlozi akata odmah stavljeni u proceduru, u dnevni red su uneseni u petak 11. srpnja, da bi se čitav postupak prvog čitanja ovih propisa proveo praktično pa bljeskovito. Odbor za obranu, kao matično saborsko radno tijelo, o ovim se propisima očitovao na svojoj 12. sjednici već istog tog 11. srpnja (jednoglasno, sa 9 glasova „Za“), a onda su o tome još dali mišljenja i Odbor za ravnopravnost spolova (17. sjednica održana 11. srpnja) i Odbor za zakonodavstvo (38. sjednica održana 14. srpnja). Tog istog dana, u ponedjeljak 14. srpnja, su spomenuti nacrti izmjena i dopuna „Zakona o obrani“ i „Zakona o službi u OS RH“ stavljeni i na raspravu – da bi bili i usvojeni samo dan kasnije, u utorak 15. srpnja. Uvidom u saborske zapise, može se vidjeti da je o Zakonu o obrani glasovalo ukupno 117 zastupnika (102 „Za“, 13 „Protiv“ i 2 „Suzdržano“). Što se tiče izmjena i dopuna „Zakona o službi u OS RH“, u prvom je čitanju glasalo ukupno 129 zastupnika (od toga 111 „Za“, 12 „Protiv“ i 6 „Suzdržano“) – a u oba slučaja su „Za“ bili kako zastupnici vladajuće koalicije tako i oporbenog SDP-a (koji se ogradio od dosadašnjeg dragovoljnog služenja kao neuspješnog, uz podržavanje povratka na staro radi navodne bolje popune djelatne vojske).

Rasprava je bila provedena objedinjeno (za dvije izmjene zakona, te prijedloge Strategije obrane i Dugoročnog plana razvoja OS RH od 2025. do 2036. godine), a dokumente je predstavljao ministar obrane Ivan Anušić, iako je već i sam početak rasprave bio obilježen nizom zahtjeva za stankama radi usporavanja ovog iznimno ubrzanog zakonodavnog postupka. Među ostalim, problematiziralo se i povezivanje obveznog služenja vojne obveze sa sasvim sadržajno odvojenim pitanjem kadrovske popune djelatnog sastava OS RH, ali i spominjanje JNA, Domovinskog rata, ZDS i pjevača Thompsona – sve uz vrlo jasnu podjelu Sabora na desni i lijevi dio političke scene. A čulo se da predlagatelji zakona u svojim prijedlozima ne navode točnije ukupne troškove uvođenja Temelnog vojnog osposobljavanja. Nakon toga je ministar Anušić saborskim zastupnicima iznio obrazloženje predloženih zakona – uvelike usmjereno na temu TVO (tek manje na zakonom predviđene i sadržajno nevezane promjene – kao otvaranje poslova vojnik/mornar za osobe samo sa završenom osnovnom školom – a skoro nimalo na smanjivanje uvida saborskog Odbora za obranu u velike javne nabave obrambenog sustava). U raspravi se problematiziralo tzv. „ankete“ koje je navodno provodilo Ministarstvo obrane u Područnim uredima za obranu – kojima je prema ministru Anušiću bilo ispitano oko 12.000 mladih, od kojih navodno 62 posto odobrava uvođenje TVO, dok se njih oko 67 posto i namjerava pozivu na TVO odazvati – i koje su ostale

tajnama baš kao i razne analize koje se u javnoj raspravi o TVO spominjalo iz MORH-a. Problemiziralo se opet i pozivanje na obvezno služenje mladih muškaraca, dok se ženama ta mogućnost ostavlja tek po volji (gdje Vlada i ministar obrane tvrde da nije riječ o diskriminaciji, i bilo bi „previše iritantno“ i „ne bi to javnost podržala“ iako sada između 12 i 15 posto kvote dragovoljnih ročnika čine žene). Iako se spominjalo 5 grupa po 800 ročnika (4.000 ukupno), te veliku motivaciju mladih ustanovljenu anketama, ipak je ispalo da MORH i nema odgovora na potencijalnu situaciju javljanja više od 4.000 zainteresiranih za TVO tijekom 2026. godine kao prve godine primjene novoga sustava (iz ukupne klase od oko 18.875 muških osoba upisanih u vojnu evidenciju u 2024. godini). Jednako tako, nije bilo odgovora ni na konkretni modalitet kojima se misli sa sustavom školovanja uskladiti pozivanje tih 5 grupa novaka tijekom godine – kao ni pitanje pozivanja osoba koje se u to doba nađu u inozemstvu (što je posebno bitno u okolnostima relativno masovnog iseljavanja hrvatskih građana radne i fertile dobi).

No, moglo se tu zato od ministra Anušića čuti kako je Hrvatska do sada „demokraciju shvatila kao anarhiju“, gdje se građani izbjegavaju „staviti na raspolaganje državi“ – da bi onda Miro Bulj ustanovio i kako su „veleizdajnici“ oni koji su 2007 zamrznuli obvezno služenje vojne obveze (vlada RH predvođena HDZ-om i tadašnjim premijerom Sanaderom, s tadašnjim ministrom obrane Berislavom Rončevićem, što vladajućima nije kasnije propustio napomenuti Arsen Bauk, predsjednik Odbora za obranu). Ipak, na pitanja o niskim iznosima sredstava koja su donedavno kočila privlačenje dodatnih dragovoljnih ročnika, od ministra Anušića se čulo nevjerojatnu teoriju o tome kako su vlasti RH 2008. zadnji puta povećale plaće vojnicima, da ih je onda „jedna Vlada“ 2013. smanjila, te da su one opet povećane „sad, prije nekih godinu dana, i to smo morali dizati 35 do 40 posto, da bi uopće mogli dohvatiti korak s ostalim plaćama“ – što je kompletna znanstvena fantastika koja iz vida izbacuje sve ono čime su se godinama na sav glas hvalili ministri obrane Krstičević i Banožić, oba iz HDZ-a u okviru vlade premijera Plenkovića. Zato bi mjesta služenja TVO trebali biti Knin, Slunj i Požega, dok se po Anušiću može očekivati i neke druge lokacije ako se za to pokaže konkretna potreba. Sve se to u raspravi intenzivno prožimalo s komentarima koncerta M. P. Thompsona, i drugim ideološkim temama. Nakon toga, moglo se čuti i kako je od 2008. do 2025. za pričuvu „izgubljeno“ oko 300.000 građana (što je proizvoljna brojka, čijoj se populaciji ipak ni ovim propisima nije otvorio prostor za dragovoljnu prijavu na novo Temeljno vojno osposobljavanje) – dok nije baš jasno ni kako se to točno planira provesti i certificirati specijalističku obuku osnovne vojne medicine, kojom bi onda polaznici TVO nakon izlaska s obuke bili uvježbani za šire pružanje sanitetske pomoći u kasnijem životu. Konačno, u raspravi Arsena Bauka se čulo i naznake opreza po pitanju sadržajne praznine koju po pitanju civilnog služenja vojne obveze izaziva suzdržanost državnih resora unutarnjih poslova i socijalne skrbi, koji kao da oklijevaju sudjelovati u radu sustava za kojeg ih se također namjerava zadužiti. Konačno, iz kluba stranke „Možemo“ čulo se i kako će kaznene mjere (te minimalna naknada) institut prigovora savjesti pretvoriti u privilegiju za bogatije i uzdržavane mlade osobe (koji mogu preživjeti više mjeseci bez prihoda), dok se u javnoj raspravi moglo čitati i o konkretnim računama kojima naknada za TVO ne pokriva troškove održanja samostalnog života bez vlastitih nekretnina (gdje treba plaćati rashode i tijekom boravka na TVO) – gdje se i prigovor savjesti po pitanju TVO tretira upravo dijametralno suprotno prigovoru savjesti u medicini i farmaciji (posebno po pitanju provođenja pobačaja u javnim zdravstvenim ustanovama).

Konačni prijedlozi zakona pred Saborom

Usprkos svih otvorenih pitanja, Vlada RH je nakon ljetnog odmora na svojoj 118. sjednici od 3. listopada onda usvojila dokumente „*Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani*“ i „*Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske*“ – koji su prema Hrvatskom saboru otposlani 6. listopada. Spomenuti dokumenti su 14. listopada onda dodani i na saborski Dnevni red za svoje drugo čitanje – a o njima se na svojoj 14. sjednici još dan ranije, u ponedjeljak 13. listopada, izjasnio i Odbor za obranu, kao matično radno tijelo Hrvatskog sabora, uz prisutnost i Pučke pravobraniteljice. Nakon rasprave te konstatiranja većine da su novele koje donose „*temeljno vojno osposobljavanje nužne, posebice u kontekstu geopolitičkih zbivanja*“, krenulo se na glasovanja – gdje je najviše prijepora opet bilo oko izmjena Zakona o obrani (7 glasova „*Za*“, 1 „*Protiv*“ i 2 „*Suzdržana*“), dok su izmjene Zakona o službi u OS RH bile manje sporne (9 glasova „*Za*“ i 1 „*Protiv*“). O svemu tome se onda izjasnio i Odbor za ravnopravnost spolova (na svojoj na 21. sjednici, održanoj 14. listopada 2025.), pa Odbor za zakonodavstvo (na 44. sjednici održanoj 21. listopada 2025. godine) i Odbor za ljudska prava i nacionalne manjine (na svojoj 16. sjednici, održanoj 21. listopada 2025.). Nakon toga, spomenuta dva Konačna zakonska teksta našla su se na raspravi pred plenarnim zasjedanjem Sabora u srijedu 22. listopada, da bi se o njima glasovalo u petak 24. listopada 2025. godine. Pri tome, na temu „*Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani*“ glasovalo je ukupno 125 zastupnika (od toga 84 glasa „*Za*“, 11 „*Protiv*“ i 30 „*Suzdržanih*“), dok je na temu „*Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske*“ glasovalo ukupno 122 zastupnika (od toga 110 glasova „*Za*“, 11 „*Protiv*“, te 1 „*Suzdržan*“). I ovoga puta je vladajući blok glasovao za spomenute zakonske prijedloge, lijeva oporba je opet bila „*Protiv*“, dok je SDP po pitanju Zakona o obrani (i TVO) bio suzdržan, a po pitanju izmjena Zakona o službi u OS RH glasali su zajedno sa HDZ-om i partnerima.

Dok su od srpnja do listopada u zakonskim prijedlozima po pitanju Temelnog vojnog osposobljavanja napravljene tek manje i više kozmetičke prilagodbe – očigledno je postignut određeni politički sporazum, što je rezultiralo i ponešto kraćom saborskom raspravom. Predlagače je na plenarnoj sjednici ovoga puta predstavljali ministar obrane Ivan Anušić i ministar unutarnjih poslova Davor Božinović, no rasprava je počela žestoko – traženjima stanki od više zastupnika iz oporbe, budući se po njima ništa bitno od primjedbi iz prvog čitanja nije uvrstilo u konačne prijedloge ova dva zakona (s naglaskom na različita trajanja pojedinih vrsta civilnog služenja, uvođenje besplatnog teškog fizičkog posla za dio onih koji izjave prigovor savjesti, te kasnije diskriminiranje građana i građanki koji ne budu imali prednosti pri zapošljavanju temelju TVO). Nakon odrađenih stanki, ministar Anušić je počeo obrazlagati Konačni prijedlog Zakona o obrani, s posebnim naglaskom na opravdavanje različitog tretiranja mladih muškog i ženskog spola s obzirom na pravila o zabrani diskriminacije (koja priznaju izuzetke radi razloga nacionalne sigurnosti) – budući je mogućnost služenja omogućena ženama koje to žele. Osim toga, naglašen je i rad s Ministarstvom unutarnjih poslova, kao instituciji bitnoj za buduće funkcioniranje sustava TVO, posebno po pitanju reguliranja prigovora savjesti i provedbe civilnog služenja vojne obveze. Napomenuto je i

da se ovoga puta daju točniji obrisi troškova za budući sustav TVO, s naglaskom na plaće (oko 1.100 eura neto mjesečno), opremu i hranu ročnika tijekom 2026. godine. Zato je ministar Božinović naglasio civilnu službu u slučaju vjerskog ili moralnog prigovora, kao opciju pripreme mladih za odgovore na „širok spektar drugih kriza“ kroz „reagirane u situacijama elementarnih i tehničkih ugroza, kriza i prijatni društvu i državi“ – dok se ciljem TVO deklarira jačanje sposobnosti RH za odgovor na „eventualne ratne ugroze“. O pitanjima civilne službe odlučivat će „Povjerenstvo za civilnu službu“ sastavljeno isključivo od osoblja sustava civilne zaštite pri MUP RH, a u tom je ministarstvu navodno bio pripremljen i prijedlog programa osposobljavanja civilnih ročnika (temeljno i specijalističko osposobljavanje, a onda i završno uvježbavanje kroz 33 radna dana) – za kojeg se tada ustvrdilo kako će biti spreman za donošenje odmah nakon stupanja na snagu ovih Zakona, no koji ipak nije i stvarno predstavljen javnosti do kraja mjeseca studenog 2025. godine. Ipak, kao lokacije provedbe ovih aktivnosti u sustavu civilne zaštite Božinović je početno naveo logistički centar Jastrebarsko, Bizovac i Divulje – gdje je navodno sredinom listopada bilo još u tijeku uređivanje za godišnji kapacitet od oko 2.500 civilnih ročnika, uz naknadu od 250 eura neto mjesečno (kao i polaznici Policijske akademije). Osim toga, dio mladih će se upućivati i u jedinice lokalne uprave i samouprave – gdje nije jasno kako se kod takvog razlikovanja tipa službe prešlo od odluka samih podnositelja prigovora savjesti na izgleda diskrecijsku odluku osoblja civilne zaštite MUP RH (valjda prvenstveno temeljem obrazovanja i tjelesne sprema kandidata). Konačno, uz najave donošenja spomenutog Programa osposobljavanja te barem jedne uredbe i jednog pravilnika, Božinović je najavio potrebe i zakonodavnih promjena Zakona o civilnoj zaštiti, u koji tek treba unijeti obavljanje civilne službe u sustavu civilne zaštite RH. Niti taj posao nije postao javno vidljiv do kraja studenog 2025. godine.

Nakon predstavljanja novog sustava TVO, krenula je rasprava s pedesetak prijavljenih za diskusije, gdje je ministar obrane Anušić vrlo brzo objavio kako očekuje podršku znatno širu od strogo bloka zastupnika vladajućih – što se kasnije nije ostvarilo činjenicom da je SDP u bloku ostao suzdržan po pitanju Zakona o obrani, iako su podržali „Konačni prijedlog Zakona o službi u OS RH“. Među ostalim se spomenulo rad oko 80 novih vojnih instruktora, uz one koji su do sada radili s dragovoljnim ročnicima – gdje se taj sustav planiralo brzo ukinuti i onda nadomjestiti sustavom TVO. No, ujedno je otklonjena mogućnost uvođenja i nekih kasnijih „dragovoljnih“ modula za specijalističku obuku TVO-ročnika – budući se i dalje aktivno želi iz Temelnog vojnog osposobljavanja pretakati osoblje u djelatni sastav OS RH, koji bi onda bili ti „specijalisti“ s bitno kompleksnijom opremom ali i zahtjevnijom daljnjom obukom. Pri tome je Anušić najavio i uzimanje u obzir raznih modernih tehnologija (pa i FPV-dronova, budući je rat u Ukrajini donio mnogo promjena), upoznavanje s kibernetičkim prijateljima, te učenje „vojnih detalja“ Domovinskog rata – iako je ostalo kompletno nejasno kako to sve i stvarno izvesti u samo dva mjeseca obuke koje se ustrajno mistificira u službenim najavama. Kada je baš to onda i pitala zastupnica Marijana Puljak, navodeći trajanja pojedinih tipova NATO-obuka, dobila je odgovor kako ni ministar obrane, a ona još manje „može u ovom trenutku soliti pamet Oružanim snagama, i govoriti im što trebaju raditi, što ne trebaju raditi“. Uz sve to, trebalo je ponovo davati i procjene „interesa za služenje TVO“ – kao da je to neko pitanje dragovoljnosti, umjesto obveze s konkretnim kaznama za izostanak odazivanja, bez obzira na konačni modalitet služenja te obveze – čiji bi prvi krug trebao obuhvatiti 3.000 poziva. Pri tome, ostala je i dalje činjenica da TVO ostaje „temeljno osposobljavanje“ (za pješništvo), dok bi se obuku za mornaricu i zrakoplovstvo nadalje provodilo u okviru djelatnoga sastava – iako time i nadalje ostaje činjenica kako se pričuvu masovno puni takvim TVO-osobljem, dok u praksi HRM i HRZ time ipak ostaju bez svoje šire pričuve. Ipak je ostalo potrebno i izričito javno naglasiti kako osobe na TVO (koje se „stave na raspolaganje državi“) nisu „veći domoljubi“ od onih koji izjave priziv savjesti – iako po mišljenju ministra Anušića imaju pravo na određene beneficije po pitanju prednosti pri zapošljavanju.

Nakon više od 2 sata pitanja za ministra obrane krenula su i pitanja za ministra unutarnjih poslova Božinovića – koji je iskazao povjerenje u veliki interes za TVO (pa time i manji za sustav civilnog služenja), te najavio dodatne sastanke s predstavnicima gradova, općina i županija s kojima se dogovara daljnja postupanja na premijeri formiranja „*pričuve civilne zaštite*“, kakve do sada nije bilo. No, dok se tu radi o državnoj obvezi za mlade – dio poslova se tu prebacuje na lokalne zajednice, a naknade potencijalnih šteta (u slučaju nesreća ili ozljeda) ipak ostaju na državnoj razini. Nakon još niza pitanja općenitog sadržaja usmjerenih na ministra Božinovića, riječ je ispred Odbora za obranu prilično netipično uzeo njegov predsjednik Arsen Bauk, koji je kao izvjestitelj ponovio detalje sjednice odbora na kojima su bili raspravljani konačni nacrti obrambenih zakona – da bi onda isto napravio i potpredsjednik Odbora za ravnopravnost spolova Tomislav Josić (naglasivši problematični karakter odredbe da „*diskriminacija po slovu ovog zakona nije diskriminacija*“). Nakon toga, riječ su dobili i pojedini klubovi stranaka, koji su uglavnom ponovili sve što se čulo prethodnih sati, ili i u raspravi o prvim prijedlozima ovih obrambenih zakona sredinom srpnja ove 2025. godine.

Konačno, treba napomenuti kako se u spomenutim zakonima navodi da oni na snagu stupaju osam dana po objavi u „Narodnim novinama“ – što se dogodilo 5. studenog 2025. godine (NN 136/2025), da bi ti propisi i odredbe o uspostavi sustava Temeljnog vojnog osposobljavanja na snagu stupili u četvrtak 13. studenog 2025. godine. No, do tada već je postalo jasno kako će u nadolazećim mjesecima trebati u hodu izgladiti još dosta nejasnoća, uz potrebu usvajanja i niza podzakonskih akata – bez kojih zapravo neće biti moguće krenuti u provedbu planiranog sustava Temeljnog vojnog osposobljavanja (TVO) po planu, početkom 2026. godine.

*** ovaj tekst je dio projekta “Domovini vjeran!” i objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti**

Recommend [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

Vezani Tekstovi:

1. [Prosvjed protiv vojnog roka – neka država pošteno plati... \(7\)](#)
2. [Uskoro pozivi za TVO! \(7\)](#)
3. [Zakoni o obrani i službi u OS RH – obrazloženje u 3. pokušaju \(6\)](#)
4. [Sabor u prvom čitanju raspravio prijedloge novih obrambenih zakona \(6\)](#)
5. [Odbor za obranu jednoglasno podržao obrambene zakone \(6\)](#)

Tags: [civilno služenje vojnoga roka](#), [temeljno vojno osposobljavanje](#), [vojni rok](#), [Zakon o obrani](#), [Zakon o službi u OS RH](#)

Share:

[Tweet](#)

Author: [Igor Tabak](#)

Video prilog dana

How Ukraine is using 'the ...

'So odd': Ex-CIA operative ...

Moldova police say they f...

Fight for Bakhmut intensifi...

- [28.9.2023. - ForcesNews - Ratovanje širom raznih domena u Ukrajini](#)
- [27.9.2023 - CNN - Dronovi i informacijski rat u Ukrajini](#)
- [13.3.2023. - France24 - Manevri ruskih pristalica u Moldovi](#)
- [12.3.2023. - Euronews - Rusi jačaju pritisak na Bahmut](#)

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

Copyright © 2025 — [Obrana i sigurnost](#). All Rights Reserved Designed by [WPZOOM](#)
Content Protected Using [Blog Protector](#) By: [PcDrome](#).